

NYHETSBRÄV *INDIEN*

utgivet av *Indienspecialisten EMPATUM*
Engelbrektsgränd 39, 114 32 STOCKHOLM Plusgiro: 460 75 60-2
Tel: 08-411 04 08. E-post: empatum@comhem.se
Redaktör och ansvarig utgivare: David Ståhl
Hemsida: <http://www.empatum.se>

Nr 1 2012

Utkommer 5 gånger per år
Artonde årgången

SVENSKT-INDISKT HÄLSOSAMARBETE

Den indiska sjuk- och hälsovården rymmer allt från enkla lantliga läkarmottagningar och bydoktorer, delstatliga sjukhus av mycket varierande karaktär och ända upp till elitsjukhus som har en högre standard och kompetens än våra svenska sjukhus. I Indien finns såväl offentlig som privat sjukvård. Offentliga och privata sjukhus existerar sida vid sida. Den offentliga sjukvården i Indien är delstatlig och därför varierar den väsentligt mellan delstaterna. I många delstater är primärsjukvård, mödrhälsovård etc eftersatt.

Men nu börjar saker hända. Indiska regeringen har prioriterat hälsovården. Samtidigt har utländska sjuk- och hälsovårdsföretag upptäckt Indien som marknad. Det gäller inte bara att exportera utrustning, utan även att skapa organisatoriska system som passar Indien. På båda dessa områden, men särskilt det senare, har Sverige en internationellt erkänd kompetens.

Detta berättar Maria Helling, VD för det halvstatliga Swecare Foundation, vars uppgift det är att hjälpa företag till internationalisering och ökad export och som just har inlett ett projekt för att särskilt satsa på utvecklingsländer (att få kontakter i tredje världen). Swecares halvstatliga status gör att man lätt kan få kontakt med beslutsfattare i den offentliga sektorn både i Sverige och utomlands.

År 2009 undertecknades ett samarbetsavtal mellan Sverige och Indien och samarbetet skall gälla fem verksamheter: Smittskyddsinstitutet (smittskydd, användning av antibiotika m.m.); Läkemedelsverket (standard på mediciner och godkännanden); Folkhälsoinstitutet (alkohol och tobak); Karolinska Institutet (mödrars och spädbarns hälsa, förlossningsvård) samt ett kommersiellt spår där svenska och indiska företag uppmuntras att samarbeta.

Rent allmänt anser Maria Helling att Indien i de flesta fall har det tekniska kunnandet, men att Sverige kan hjälpa till med att bygga organisationer och strukturer. Hur få alla gravida kvinnor att gå till en mödravårdscentral eller något liknande? Hur kan man förbättra journalföringen? Och mycket annat.

Men har då inte Sverige något att lära av Indien? Jo, svarar Maria Helling, vi har en åldrande befolkning så vi måste bli betydligt mer effektiva. Där har indierna något att lära oss. Indiens stora befolkning gör att läkarna får en gedigen erfarenhet, de opererar snabbt. De är mycket högt specialiserade, vid en operation kan det finnas ett stort antal kirurger som var och en gör sitt speciella ingrepp. Det blir snabbt och effektivt. Vi i Sverige har ju problem med effektiviteten i vården, vi tror att effektivitet innebär att man minskar på personalen och förlänger köerna. Det är fel.

Maria Helling, som är lysögd och entusiastisk när hon lägger ut texten för Nyhetsbrevets redaktör, har gjort flera besök i Indien och träffat olika ministrar och departementssekreterare. Hon har också besökt ett antal offentliga och privata sjukhus. De privata sjukhusen håller mycket hög standard, och är ofta centrerade kring den läkare som startade dem. Dessa är ibland ganska excentriska personer! tillägger Maria Helling. Hon berättar att de fått väldigt bra kontakt med Indiens nuvarande federale hälsominister, Ghulab Nabi Azad. Han är mycket angenäm att ha att göra med, han tar alltid emot oss även om vi inte har någon svensk minister med oss, säger hon.

Turism:

INDIEN SISTA LANDET

Som Nyhetsbrevets uppmärksamma läsare redan noterat, så uppträder Redaktören ibland även som reseledare. Det är ett mycket trevligt, om än ansträngande, arbete. Trevligt därför att det är positivt, resenärerna har positiva förväntningar. Redaktörens ambition är att resenärerna skall känna till mer om Indien när de reser hem än de gjorde när de anlände, samt vara ett antal missuppfattningar och fördomar fattigare.

Ett lustigt fenomen är att nästan samtliga har varit i Kina, många har varit i länder som Sydafrika, Mexiko och andra lite ovanliga länder. Indien är det sista landet man reser till.

- *Älskling, vart skall vi resa i år? Vi har ju varit överallt. Skall vi resa till Kina igen?*

- *Tja, vi har inte varit i Indien!*

- *Indien, men dit kan man väl inte resa?*

- *Men Karl-Petter var ju där och han tyckte det var ganska trevligt. Förresten vore det inte dumt att få se Taj Mahal.*

- *Taj Mahal? Men Doris och Kent-Sune har ju sett Taj Mahal, de tyckte att det var så vackert. Det betyder att de också har varit i Indien. Då åker vi dit. Gud vad spännande!*

Förr ville de flesta svenska resebyråer inte ta i Indien med tång, nu har nästan alla resebyråer en gruppresa till Indien i programmet. Den erfarna Indienexperthen kan av programmet se vilka resebyråer som vet något om Indien och vilka som bara har antagit ett reseprogram som de erbjudits av en indisk agent.

Men en lucka finns fortfarande kvar: Indien som lyxdestination (up market destination). Indien förknippades länge och väl med ryggsäcksturister och idealister av olika slag. Men nu finns det lyxresor till Indien från andra europeiska länder. Men från Sverige gå det så

forts sid 4

Bokrecension:

SYDINDIENS PÄRLA

Eva Nordlander och Marianne Hård af Segerstad: **Kerala, Sydindiens pärla**, Ganesha Travel, 2011. ISBN 978-91-633-9220-7.

Indien har ju börjat dyka upp som turistdestination. Förutom den s.k. Gyllene Triangeln (Delhi-Agra-Jaipur) och Rajasthan så är det Kerala som främst lockar. Kerala har ett behagligt tropiskt klimat, långa stränder, vacker natur med blommor, kokospalmer och lagunsystem (backwaters) samt inte minst sitt vackra och vänliga folk.

De båda författarna är, liksom Nyhetsbrevets redaktör, "förälskade" i Kerala, detta i likhet med många av de turister som varit där. Detta är den tredje upplagan av boken (se Nyhetsbrev 5/2006 och 2/2001).

Den tredje upplagan har moderniserats och uppdaterats. Den beskriver utförligt även det i turistsammanhang nästan helt okända norra Kerala, dvs sträckan norr om Cochin upp till gränsen mot Karnataka. Den har utmärkta men korta kapitel om Keralas historia, religion, kastsystemet samt även avsnitt om fåglar och växter.

Den har detaljerade beskrivningar av hotell, tempel och andra sevärdheter. Den innehåller bra tips för turister om internet, hur man hyr bil med chaufför etc. Det enda som retar Redaktören är uppmaningen att ta med kulspeppennor från Sverige för att dela ut till ungar. Varför göra det när man kan köpa kulspeppennor för INR 5 på plats? Dessutom säljer ungarna i 90 % av fallen pennorna vidare. Det är lika begåvat som att ge dem godis.

Boken rekommenderas varmt och beställes enklast hos <http://www.adlibris.com> eller <http://www.bokus.com>

INTERNATIONELLT BUDDHISTISKT MÖTE

Den 27 november 2011 inleddes ett fyra dagars "First Global Buddhist Congregation" i New Delhi. Representanter från alla buddhistiska länder, inklusive länder där buddhismen är viktig som t.ex. Japan och Vietnam, var närvarande. Även en hel del västerlänningar deltog. Dalai Lama öppnade mötet. Totalt representerades 46 länder av c:a 900 deltagare.

Bland buddhister har länge en känsla funnits att ingenting har gjorts för att samordna buddhismen i olika länder, och att ingenting har gjorts för att framhäva Indien som Buddhas - och buddhismens - hemland. Kristendomen är en välorganiserad religion med påve och allt, islam har idag en mycket stark ställning i stora delar av världen, hinduismen är stark i Indien, men buddhismen är svag och splittrad. Ingen för buddhismens talan på världsarenan. Buddhisterna har hittills varit splittrade dels i olika skolor och dels i olika nationaliteter. Men under mötet i Indien bildade man "International Buddhist Confederation", med säte i New Delhi.

Men representanter från alla länder där buddhismen är viktig var inte på plats. Representanter från Kina saknades. Kina protesterade först mot att Dalai Lama skulle öppna mötet, sedan - dagen före mötets öppnande - krävde man att Indien skulle inställa hela mötet! Indien gick inte med på något av kraven. Varför reagerade Kina så? Kineserna blir alltid sura så fort Dalai Lama är med i något sammanhang. Men det fanns också en annan anledning. Buddhismen skulle kunna bli en enande faktor i Asien - och då vill Kina vara det stora buddhistiska landet. År 2006 arrangerade Kina det "Första Världsbuddhistiska Forumet" i Zhejian, samt ett andra Forum år 2009 i Wuxi. Kinesiska kommunistpartiet förbehåller sig rätten att godkänna alla reinkarnerade tibetanska lamor och har även utsett sin egen kandidat till Panchen Lama (som paraderades vid de båda Världsförummen) och som inte är erkänd av Dalai Lama. Kina har erbjudit sig att bygga ut och finansiera Lumbini,

forts sid 3

Gensvar:

Naxaliterna

Nyhetsbrevet har fått en del kommentarer om våra artiklar de senaste numren om Maoisterna (Naxaliterna) och Jan Myrdal. De flesta är oroade över utvecklingen och några undrar t.o.m. om Indien ska bli ett "nytt Sri Lanka". Några läsare tycker att Nyhetsbrevet är orättvist negativt mot maoisterna. En skriver:

"Det verkar som om Nyhetsbrev Indien alltid ställer sig på de rikas, på myndigheternas och på de stora industriernas sida".

Nej! Det gör inte Nyhetsbrevet! Där emot ställer sig Nyhetsbrevet på demokratins och yttrandefrihetens sida, samt även på utvecklingens sida. Då är det svårt att sympatisera med maoisterna.

SIM-kort

Det fortsätter att komma in kommentarer om indiska SIM-kort. De flesta har erfarenhet av strul, men en skriver: *"Jag tycker att mobiltelefonin och de indiska SIM-korten fungerar utmärkt. Det är dessutom mycket billigt, även att ringa hem till Sverige. Köper man sitt SIM-kort på flygplatsen så behövs ingen fast adress i Indien. Både mobiltelefon och internet finns nästan överallt i hela det jättestora landet, även om hastigheten på internet inte alltid är så bra. Det är ändå beundransvärt!"*

KÖP FÖRBETALDA INDISKA SIM-KORT I SVERIGE!

Vi fortsätter att få gensvar från våra läsare beträffande SIM-kort. Nu har det visat sig att man kan köpa förbetalda Airtel-SIM-kort i Sverige. De är baserade i Delhi men gäller med roaming i hela Indien. De kan laddas både i Sverige och i Indien. SIM-korten tillhandahålls av Resebyrån IND-CEN, Sveavägen 17 (Hötorgscity) Stockholm, tel 08-562 65 000. Räkna med en veckas leveranstid.

Det är naturligtvis bättre än att köpa i Indien, eftersom man får telefonnumret redan i Sverige så att man kan sprida det till dem som behöver det.

Själva SIM-kortet kostar 250 SEK, därtill kommer laddning.

UTVECKLING UTAN FÖRÄNDRING?

Utveckling är inte alltid så lätt. Det bör vår egen u-hjälppshistoria ha lärt oss. Detta därför att folk menar olika saker med ”utveckling”. Dessutom har nästan all utveckling en baksida. Människor gillar ofta inte förändring. I Indien talar man mycket om utveckling, alla säger sig vara för utveckling, men samtidigt vill man ofta inte ha förändring. Utveckling utan förändring är omöjligt. Låt oss ta ett exempel:

Bullig Oxford Morris 1950

Många av Nyhetsbrevets läsare kommer säkert ihåg den gamla goda tiden i Indien då det bara fanns två personbilmärken: Ambassador och Premier. Nyhetsbrevets redaktör var en gång i tiden lycklig ägare till en Ambassador, en bullig Oxford Morris 1950 som faktiskt fortfarande tillverkas i Indien.

Sedan kom liberaliseringarna och nya - både indiska och utländska - bilmärken gjorde sitt intåg. Plötsligt fanns det modernare, säkrare, bensinsnålare och bekvämare bilar. Bilköparna kunde välja mellan olika storlekar och modeller. Bilindustrin i Indien växte och sysselsätter nu betydligt fler personer. Man exporterar även bilar. Utveckling, positiv förändring! Men allt detta drabbade Ambassador och Premier. Premier - en liten Fiat från början av 1960-talet - försvann helt. De anställda blev av med jobben. Negativ förändring! Ambassadors marknadsandelar krympte. Man moderniserade bilen på olika sätt men har behållit den bulliga formen och höga frigången från marken. Förändring! Inte odelat positivt!

Men att Ambassador och Premier drabbades, innebär det att utvecklingen/förändringen av bilindustrin skulle ha stoppats?

På samma sätt är det med livsmedelsindustrin och frågan om indiska/utländska livsmedelskedjor (se Nyhetsbrev 5/2011). Naturligtvis kommer deras intåg att drabba vissa. Men det kanske gynnar många andra och landet i stort?

Jan Myrdals adivasis

Likadant är det med Jan Myrdals adivasis med tillhörande maoister. De bor i avlägsna och eftersatta områden som är rika på olika naturtillgångar. Här finns naturligtvis en konflikt, Adivasis har rätt till sitt traditionella land, men samtidigt kanske inte hela Indiens utveckling kan stå tillbaka för deras skull. Lösningen är naturligtvis att man på olika sätt måste kompensera och ”ta hand” om Adivasis. Ett förslag är att de ska bli delägare i industriprojekten, d.v.s. att de får en del av vinsten som om de vore aktieägare. Men de måste också få möjlighet att fortsätta sitt traditionella liv. De som i stället vill arbeta i industriprojekten eller andra projekt som följer i deras spår (skolor, sjukhus m.m.) måste få tillfälle att göra det. Denna förändring - att de adivasis som vill skall få arbete i den moderna sektorn - måste naturligtvis vara frivillig. Erfarenheten har visat att ungdomarna har en tendens att haka på denna möjlighet.

Allt detta innebär förändring. Att sköta detta på rätt sätt är inte lätt. En lösning skulle kunna vara att samarbeta med NGO:s och socialarbetare som känner adivasis och som ser till att de olika programmen fungerar. Här skulle naturligtvis maoisterna kunna göra en insats. Är de intresserade?

---

forts från sid 2: buddhistiskt möte

Buddhas födelseort i dagens Nepal. Man har även erbjudit ekonomiskt stöd till diverse västerländska universitet på villkor att känsliga ämnen som mänskliga rättigheter, Taiwan och Tibet inte berörs i undervisningen.

Men att Indien nu plötsligt seglar upp som Buddhas och buddhismens hemland innebär att Kinas tilltänkta överhöghet över buddhismen utmanas. Därmed öppnas en ny front i rivaliteten mellan Kina och Indien som utspelas i Himalaya, i Nepal, Pakistan (och det Pakistan-ockuperade Kashmir), Myanmar och på många andra områden.

Envar sin egen Hemingway:

KÖR JEEP I RAJASTHAN!

Att köra jeep i utan väg i öknen eller på tundran eller isen kallas för ”offroading”. Det har länge funnits i Afrika, men nu börjar det komma även i Indien. Ett av de första företagen som lanserar detta är Overlander India, baserat i Jodhpur.

Att köra jeep i öknen är inte bara till för bilentusiaster som längtar efter att få köra så att sanden ryker om hjulen, utan främst för dem som tycker det är tråkigt att sitta i en vanlig bil eller buss dag ut och dag in. Det är ett sätt att färdas ute i naturen vid sidan av landsvägarna, som en sorts motoriserad hästsafari. Offroading är idealiskt att kombinera för ett par där den ene vill rida och den andre föredrar att köra.

<http://www.overlanderindia.com>

INDIERN ETT AV VÄRLDENS GLADASTE FOLK

Konsultfirman Ipsos Global har fört statistik över vilka som är gladast sedan 2007. Idag är hela världen gladare än för tre år sedan, trots ekonomiska kriser, klimatförändringar och allt.

Indoneser, indier och mexikanare är världens gladaste folk. Amerikanare, engelsmän och kanadensare hamnade i mittfåran. Ungern, Sydkorea, Ryssland, Spanien och Italien är de minst glada länderna. Endast 15 % av européerna sade att de var mycket glada.

Ett anmärkningsvärt faktum är att graden av glädje inte tycks påverkas av rikedom eller levnadsstandard.

OCH GILLAR SKÄMT OM SIG SJÄLVA

Den amerikanske komikern Ian Cop-pinger har besökt och uppträtt i Indien. Han har observerat pikanta detaljer i Indien och sedan skämtat om dem i sina föreställningar. T.ex. familjer på mamma, pappa och tre barn på en motorcykel, trafiken i allmänhet, brist på punktlighet m.m. Han fann att indierna uppskattade dessa skämt och att de kan skratt åt sig själva. Däremot gillar de inte sexuella skämt.

VEM ÄR FATTIG? HUR BEKÄMPAR MAN FATTIGDOM?

*I Indien debatteras fattigdom dagligen.
Men vad är fattigdom, och hur kan man bekämpa den?
I tidigare Nyhetsbrev har vi skrivit om
indiska socialgrupper (3/2011), fattigdom (1/2011),
Var är männen, var är Porschen? (4/2010).*

I Marenahalli Bunde, en by av stenarbetare utanför Bangalore, bor Kayaveli som arbetar från morgon till kväll med att krossa sten. Efter fyra år i skolan hoppade hon av, 9 år gammal. Nu är hon 30 år gammal, energisk och med en jasmingirland i håret. Hon är inte missnöjd med livet. Hennes lön på 6.000 Rs i månaden räcker för att köpa mat till henne själv och hennes yngsta dotter, samt installera en parabolantenn på tvårumsskjulet hon bor i. Hon tillhör inte kategorin "fattiga" och har inget ransoneringskort. "Livet är hårt, men det är bättre än förut. Och jag vet att mina barn inte kommer att ha det så här", säger hon.

Så långt *Hindustan Times* 12 Oktober, 2011.

Huruvida Kayaveli är "fattig" eller inte kan naturligtvis diskuteras, och det görs just nu mer än någonsin i Indien. I de flesta Västländer har man en relativ definition, t.ex. att de som tjänar 60% mindre än medianinkomsten är fattiga. Det innebär att om levnadsstandarden höjs så höjs även fattigdomsstrecket. Hur rikt landet än blir, så försvinner inte de "fattiga".

I Indien använder man ett absolut kriterium, som legat nära, men något under, Världsbanken gamla kriterium på en dollar om dagen (numera uppräknat till \$ 1,25).

Men nu vill man införa ett nytt kriterium: alla som spenderar mindre än Rs 32 per dag i städerna och Rs 26 per dag på landsbygden är "fattiga". Efter som detta kriterium skulle ge färre "fattiga" så anar många en konspiration som syftar till att förbättra statistiken genom att minska antalet fattiga.

Uppgiften om antalet fattiga i Indien varierar våldsamt, alltifrån den officiella siffran 400 milj (33 %) till 80 %. I Tata Services Statistical Yearbook är uppgiften 37,2 % för år 2004-5 och grundar sig på Tendulkarkommittén.

Tendulkarkommittén uppskattade antalet fattiga år 2005 till 407 miljoner, **Världsbanken** år 2005 till 456 miljoner, **National Commission for Enterprises in the Unorganized Sector** år 2007 till 836 miljoner (including vulnerable population), **Human Development Report UNDP** (2011): 612 miljoner är "multidimensionellt fattiga".

All statistik visar att de fattiga (både de allra fattigaste och de mera "normalt" fattiga) har fått det bättre. McKinseys undersökning (som vi citerade i förra Nyhetsbrevet) hävdar att de fattiga och de rika har gynnats mest, medan de i mitten inte har gynnats lika mycket av den ekonomiska utvecklingen de senaste 20 åren.

Men hur skall man bekämpa fattigdomen? Ett svar är utbildning. Men utbildning är en långsam process och den måste matchas av arbetstillfällen. I Indien iscensätter man ofta olika välfärdsprogram alltifrån utdelning av gratis saris till gratis skolmåltider (ofta förknippade med krav på att barnet också skall delta i undervisningen) till det stora Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee som innebär att varje officiellt klassad fattig familj kan få en medlem anställd på ett statligt arbete i minst 100 dagar per år.

Många av dessa program har haft en positiv effekt, men mycket av resurserna försvinner på vägen i ineffektivitet och korruption. Nu börjar många i Indien fråga sig om det inte är bättre att betala ut kontanter till de fattiga i form av bidrag eller checker, i stället för dessa omfattande, dyrbara och komplicerade program? Men invändningar har redan gjorts. En är att om man betalar ut kontanter måste detta ske till kvinnorna, så att inte männen super upp pengarna. En annan är att man kan hamna i den "europeiska fällan" med bidragsberoende och arbetsovilighet. De flesta tycks dock vara överens om att bidragen måste kopplas till krav på skol-

gång, vaccinationer, att dottrarna inte gifter sig före 18 års ålder och liknande.

En annan fattigdomsbekämpande åtgärd är naturligtvis att göra något åt det ineffektiva indiska jordbruket. Om man på något sätt kunde få jordlotterna att bli större samt införa modernare metoder så skulle mycket vara vunnet.

Indien gynnas av lönearbete då det gäller IT-tjänster. Varför skulle inte samma sak kunna ske med jordbruket? Indien med sitt gynnsamma klimat och bördiga jord skulle kunna exportera grönsaker och frukter i stor skala. Bara för att nämna ett exempel: Advokadopäron är en dyr delikatess i Väst, i Indien växer de överallt och faller till marken och ruttnar - ungefär som äpplen i Sverige. Här finns en stor potential.

forts från sid 1: Sista...

dana resor främst till Thailand, Malaysia, Mauritius samt, lustigt nog, till Sri Lanka. Det går även lyxresor till ett antal afrikanska länder

Här skulle en svensk resebyrå kunna göra en insats.

Anmärkning: År 2011 anlände 6,3 miljoner turister till Indien. I denna siffra inräknas även utlandsindier med utländska pass samt alla som stannar i Indien minst 24 timmar och längst 6 månader. Som jämförelse kan nämnas att Thailand år 2011 tog emot 19 miljoner turister.

INDIEN historisk översikt det moderna Indien hinduismen kastsystemet livsattityder, etikettsregler bilder av Indien

av Indienanalytikern
David Ståhl

Häftad, v + 130 sidor med kartor.
Stockholm 2006.
ISBN 91-631-9522-4
Pris: 170 kr inkl moms och porto.

Beställes enklast via AdLibris
<http://www.adlibris.com>

Bokförlaget EMPATUM
Tel 08-411 04 08